

ning i Underviisningen eller paa en anden; det er mig ligegyldigt, Erfaringen skal nok vise, hvilken der er den bedste; naar der blot lægges Vægt paa et eller andet Hovedsag, troer jeg, at der derved kan udrettes noget Godt.

Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 5te Valgkreds (Frølund) har udtalt nogle Sætninger om Seminarierne, som jeg i Gæt og Alt kan underskrive. Jeg har tilfældigviis oftere havt Leilighed til at være tilstede ved Skolelærerforhandlinger, og jeg kan forstikke de Herrer om, at det Første, en Skolelærer aabner Munden, saa taler han om sig selv og om sine Standsfæller, hvilket naturligviis ikke kan Andet end virke fordærveligt paa den hele Forhandling, og er saameget mere skadeligt, som Uttringerne bære Præg af en høi Grad af Uklarhed, idetmindste hos den største Deel af dem; det er ingenlunde altid Mænd, der have faaet passende Maal af positive Kundskaber, de kunne meddele Børnene, men de have faaet en forkeert, vidtspændende Uvikling af Valles Lærebog, som har gjort dem til halve Theologer, hvoraf Følgen, som allerede bemærket, kun kan blive Uklarhed og Forvirring. Jeg kan altsaa, som sagt, være enig med den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 5te Valgkreds i denne Betragtning. Det er en ganske rigtig Bemærkning, at man skal see at komme bort fra den Forening, hvori visse Præstefald og Seminarier have staaet til hinanden; det er en meget fordærvelig Indretning, og, naar han har bebudet, at han muligviis vilde gjøre Forslag til den Forandring i § 1, at dens 2den Passus skulde gaae ud, hvorved Gagetillægene for Seminarieforstanderne, der tillige vare Præster, nedsettes eller der maa skee slet ikke tillægges dem noget Tillæg, saa skal jeg være

villig til at understøtte dette Forslag, navnlig, fordi jeg antager, at man derved engang kunde komme hen til, at Præsterne trak sig tilbage fra Bestyrrelserne af Seminarierne; man kunde da komme til, at Forstanderne ikke udelukkende vare Mænd, der vare dannede i en vis Skole, men Mænd, der endog saa vare dannede i ganske forskellige Skoler, og derved vilde det saa meget omtalte Monopol falde bort. Jeg troer derfor, at dette Lovforslag indeholder meget gode Elementer til at forandre det bestaaende Seminarievæsen. Hvorvidt der i Ministeriet virkelig maatte være en Tilbøielighed til at komme dertil, derom kan man naturligviis Intet see i denne Lov, som slet ikke handler om en Omorganisation, men som kun handler om Lønningssforhold; det forekommer mig imidlertid klart, at der er Punkter i Loven, og navnlig i dens § 3, som tyde hen paa, at Ministeriet ikke er tilbøieligt til at gaae ind i en Retning, hvorved dette Forhold forandres paa den Maade, som er bleven antydet. Jeg kan derfor ikke skjønne rettere, end at man ved en Bearbejdelse af Loven vil komme til et Resultat, som vil være antageligt. — Vil man betragte Sagen fra den oekonomiske Side, saa er det vel sandt, at man her faaer forøgede Udgifter til disse Underviisningsanstalter; men, naar det er foreslaaet eller idetmindste omtalt, at man istedet derfor kunde sætte Examencommissioner, saa maa man vel erindre, at de ogsaa koste Penge, at de kunne udvikle sig paa en meget farlig Maade, og vi skulle ialfald vel overveie, om vi virkelig skulle gaae ind paa denne Vej, inden vi beslutte os til at kaste Seminarierne bort. Der er desuden et andet Hensyn at tage, og det er, at den Dannelse, som de unge Mennesker skulde have, der uddanne sig til Lærere, ogsaa koster Noget.